

บทคัดย่อ

รายงานโครงการเฉพาะบุคคลเรื่อง “ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชน : สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย” เพื่อการศึกษาถึงพัฒนาการแลปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย โดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสำรวจเอกสาร แบ่งการศึกษาเป็น 4 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาพัฒนาการการบริหารงานของสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยอุปสรรคที่มีผลต่อการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 4 เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการปรับตัวเพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาล ฝ่ายบริหารภาครัฐ

จากการศึกษาพบว่า สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นสื่อโทรทัศน์ที่ขึ้นตรงต่อรัฐ มีวัตถุประสงค์ให้เป็นสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ของรัฐ สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จึงเป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีลักษณะในแนวสื่อโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะ แต่มีโครงสร้างเป็นสถานีโทรทัศน์ของรัฐ และมีรูปแบบการบริหารงานในระบบราชการ นอกจากนี้พบว่ารัฐบาลแต่ละยุคมีนโยบายแตกต่างกัน ในการพยายามหาแนวทางปรับปรุงพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน เพื่อให้สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สามารถทำหน้าที่ตอบสนองนโยบายในฐานะสื่อโทรทัศน์ของรัฐ โดยเริ่มจากการเข้าไปอยู่ในองค์การมหาชน จากนั้นนายสุรนนท์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีได้ผลักดันให้สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษหรือ SDU แต่การดำเนินงานนั้นต้องยุติลง ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นสถานีข่าวที่มีคุณภาพ ภายใต้ชื่อสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือสถานีโทรทัศน์ NBT

ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย คือ ความสามารถของบุคลากร เทคโนโลยี และนโยบายการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละด้านล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันในการสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยให้มีคุณภาพ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหลักคือ การดำเนินงานภายใต้ระบบราชการ งบประมาณ และแรงกดดันทางการเมือง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรครอง คือ วัฒนธรรมองค์กร แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจ และโครงสร้างองค์กร

จากความไม่มั่นคงของสถานการณ์การเมืองไทยปัจจุบัน ส่งผลต่อการบริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายการบริหารงานของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย แนวทางการพัฒนาองค์กรจึงขาดความต่อเนื่อง เกิดการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายใหม่ของรัฐบาลใหม่อยู่เสมอ ผลที่เกิดจากการสนองตอบนโยบายของภาครัฐ อาจเกิดขึ้นได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ ถ้านโยบายดำเนินไปในทิศทางดี ก็จะทำให้สถานีได้รับการตอบรับที่ดี แต่ถ้านโยบายมีความคลุมเครือหรือขาดวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน ก็จะทำให้เกิดผลลบต่อภาพลักษณ์ของสถานี